

LA VENTALLADA.

SETMANARI POPULAR

LO SOFISTA.

I.

No es un gos rabiós; més pot arribar á serho. Pot no sér heretge; més tot heretge ha sigut Sofista.

¿Quí es, pues, lo Sofista? Antigüament se denominá ab eix dictat als sabis; però vegent Sócrates que en són temps hi havia molts que no tenian més que una falsa sabiesa y que procuravan enganyar als tontos ab arguments capritxosos, comensá de donar aquell nom als falsos sabis.

Puix que realment hi ha falsos sabis; homes als quals l' amor propi 'ls fá créurer que són sabis veraders y que 'ls interessa que 'ls demés los conegan. Sos artificis se troban explicats ab molta gracia y agudesia en la *Xariatanería dels Erudits* de MENCKENIO; y perque foren funestos en gran manera pera 'ls pobles, Platon y Aristóteles los refutaren ab eficácia, l' un escrivint las sevas sofisterías y l' altre posant admirablement de manifest tots los camins de que s' aprofitavan pera formar y nodrir sos sofismas.

Los Romans á imitació dels Grechs anomenaren sofistas á aquells que 's valian d' argucias, ó d' arguments vuyts.

Lo Sofista, pues, es tot rahanador que forma racionis que no conclóhuen y tenen superficial apariencia de conclóhurer perfectament.

Qual sia la causa del sofisma, ho direm. Hi ha alguns sofismas tan clars y tan fácils de conéixer que 'l més tonto 'ls repel-leix per enganyosos; ni ha d' altres que pera sér coneguts no basta la sola lógica natural. Y es perque 'l sofisma lo mateix pot sér fill del enteniment, que de la voluntat, puix aixis com de las passions s' engendran falsos judicis, de la mateixa manera d' ellas se deriven falsos racionis.

Dels sofismas del enteniment un dels més fatals es lo que té per objecte—de part del Sofista—probar lo contrari de lo que s' ha establert en la controversia; y aquest s' usa ab molta frecuencia en lo tracte comú. ¿No veyem á cada pas xarlatans que cometen mil exageracions pera probar lo que ningú 'ls hi nega? Es que tenen acalorada la fantasía y no 's paran en lo que diu lo contrari. Altres vegadas ab malicia y á posta deixan de probar lo que 'ls hi toca, ja perque no 's troban prou acabaltats de rahons ó perque s' han ficat en una qüestió que no coneixen, y no volen confessar sa ignorância.

En aquest últim cas es com ab gravíssima mala fe atribuheixen en las disputas á són contrari certas cosas que may á ell li han passat pel magí; y altres vegadas li atribuheixen certas proposicions, que pensan deduirse de la doctrina que 'l contrari ensenya, per més que en realitat aquest la nega y may ha tingut lo més remot pensament de donarli acullida; y aixó ho fan pera triuñar del enemich entre la gent tonta ó d' escassos coneixements, que no capissa aquests artificis. ¡Pobres acalorats!... Entre la gent sensata no 'ls passen ni 'ls valen las fal·làcias ab que tractan de fer odiós á són contrari! En cambi s' exposan á las mofas y censuras....

Més encara hi ha un perill major en los tals sofistas, y es lo d' estar molt exposats á claudicar en materias de fe; perque calenta la fantasia de tals sabis aparents, los hi deixa lliure facilmente lo camí de la heretgia; puix lo que 'ls hi convé es no confessarse vensuts sino vencedors; y aixis com en una qüestió gramatical són capassos de sostenir disbarats los més garrafals pera no confessarse derrotats, aixis mateix en una qüestió de fe. Perqué al Sofista li es molt vergonyós lo corretgir un error, y no li causa vergonya 'l trobarse en ell, que es lo realment vergonyós. Per ells digué l' Eclesiástich (c. 4) *Est*

confusio adducens peccatum, et est confusio adducens gloriam.

Sofistas d' aquest género ni ha ab mil particularitats que 'ls distingeixen millor; però una de las cosas que fan més comuntment es omplir lo cap ab llochs comuns ó d' Autors recomanables de la antigüetat, ó d' Encíclicas, Butllas y Cartas Pontificias pera probarnos una cosa qualsevol tan sencilla com que 'l sol escalfa, que la llum il·lumina; sempre, com se suposa, fent lo que en lo *Malalt d' aprenió*, de Moliere, sò es, contestant á la pregunta «perqué 'l opi fá dormir?—perqué té una virtut dormitiva.»

D' un de tals sabis que tan barrinan de cap pera probar lo que una velleta no ignora, sabis aparents, pero vanitosos á més no poder, conta un autor que en certa ocasió parlava de la batalla de Farsalia, que no la havia llegit sino de pas en alguna de las obras que no tractan á propòsit de la història de Roma; y de tal manera s' escalfá 'l cap, que deya: ¡*Quín gran home era Farsalia!* y Farsalia no fou un home gran ni petit, sino un camp ó lloch hont se doná la batalla entre Cessar y Pompeyo.

Disbarat semblant hem tingut nosaltres ocasió de notar moltes vegadas; algun desventurat enraonador, per exemple, ficantse en extrany galliner, á las palpantas, y ab lo sòl afany de gallejar haurá llegit de pas ó per exart una *Regula Juris*, una cita bíblica, etc., y desitjós d' aplicarla á sa conveniencia, ab fums d' erudit y volent passar per sabi, comet una heretgia manifesta ó un gravíssim desatino.

Aixó tenen d' insufrible, de pedantesch y danyós los Sofistas, fins aquells que semblan inofensiús, que en tot s' afean, no hi ha cosa que no censurin, ni ciéncia que no critiquin, perque 'l gust en ells dominant es parlar de totes las ciéncias sense enténdrerlas. Lo fi de la Lògica es assegurar-se de la veritat y descubri-la per medi dels silogismes, enlassats uns ab altres hasta arriyar á las veritats fonamentals y primitives. Per aixó no sent ofici de la Lògica 'l conéixer la veritat de las premisas dels silogismes, ofici que correspon á las ciéncias á las quals ellas pertanyen, es tan gran lo número dels semi-sabis, dels sofistas, que no possehint més que noticias molt lleugeras de las ciéncias y arts, crehuen enténdrerlas totes; y d' aquí es que no sent més que uns pobres arranca caixals fan pronóstichs y diagnóstichs á lo Hipócrates; essent simples trompets de regiment pretenen esmenar la plana á sòn general; y essent tan sòls ovellas del re-

mat de la Iglesia, escandalisan y alborotan continuament lo vehinatge definint ex-cathedra (encara que no sia aquesta més que una mala cadira de barber) sobre qüestions que miran á conciencia y altres interessos religiosos—socials.

Per avuy no senyelarem altra mena de sofisma que 'l següent, lo qual un autor anomena sofisma per supèrbia y precipitació. Com los homes raras vegadas volen confessar que ignoran una cosa aixó 'ls precipita á senyalar certas causas d' alguns efectes avans d' examinarlas y tal vegada sèns cap mena d' adverténcia. Cada dia 's comet aquest sofisma en lo tracte civil y ocasiona mil sospitas y renyinas, perque donan uns per causa de lo que en altres observan alló que no ho es y que está molt lluny de serho. Per aixó 's precipitan y diuhen que la paraula que fulano ha dit ó la acció que sutano ha fet, volen dir aixó ú alló, lo qual ni tan sòls aquells imaginaren, de lo que 's segueixen mil vanas sospitas.

Deu 'ns lliure de Sofistas; y si á sos raciocinis especiosos per desordres d' enteniment, reuneixen los d' origen en la voluntat, com són la ambició y la avaricia, Deu nos lliure molt més d' ells; perque semblants homes poden arriyar, com hem dit á gossos rabiosos, encara que avuy no ho sian, y á heretges si no hi ha caritat pera deixar de precipitarlos ó no hi ha qui 'ls continga.

Joseph Franquet y Serra.

¿PERQUÉ CANTÉM?

Quan sento al pich del sol una cigala
ó un grill en quieta nit,
penso: «Quí pogués sebre aquest insecte
si canta ple de goig ó de neguit!»

No 'u se; mes, pèl que veig en mi sospito
que fan ays de dolor,
puig casi sempre que mos cants entono,
es que 'm va sobreeixint lo sel del cor.

ANTONI CARETA Y VIDAL.

LA ORACIÓ.

La oració es tant indispensable al cristiá com l' aliment material, y aixis com lo cos no pòt viure sèns aliment, la nostra ánima tampoch pòt viure la vida de la gracia sèns la oració que es l

sèu aliment; devem per lo tant pregar á Deu, que 's nostre Pare, nostre Mestre, nostre Senyor. Aixis nos ho ensenya nostra Santa Fe, aixis nos ho demostra nostra mateixa rahó, aixis nos ho diu la experiència, aixis nos ho demana nostre cor. L'home oblidat enterament de la oració es un monstre d' impietat y d' ingràtitut. Fins los salvatges, que entre mil ridículas supersticions adoran á un ser supremo, pregan á la divinitat en sos desconhorts.

Moltas cosas podriam dir respecte á la oració: mès are solament nos proposem parlar de la oració com á un dels medis poderosos pera lograr de la divina misericordia 'l triumpfo de nostra bona mare la Sta. Iglesia. Es veritat que, com deyam en un altre article, la Iglesia Católica es indestructible, tenint á sòn favor la promesa de tot un Deu, pero també es cert que 'l Senyor vol concedir la victoria á la sua Esposa ayudada per medi de las oracions de sos fills.

Sempre aixis ho han practicat los fiels desde 'l principi del Cristianisme. Llegim en lo sagrat llibre dels actes Apostólichs que trobantse prés lo primer Papa, S. Pere, los fiels pregavan per ell ab fervor, confiança y constancia admirables, y la oració continúa d' aquells exemplaríssims cristians obtingué del Cel la prodigiosa y singular llibertat de S. Pere, qual commemoració celebrem cad' any lo dia primer d' Agost.

Durant los tres primers sigles de Cristianisme, sigles de persecucions crudels y continuadas, pregavan los fiels no sòls en las Catacumbas, sino també al morir en mitj dels més sensibles torments; y á las oracions del mártirs déu la Iglesia l' haver vist brillar ab tot sòn esplendor lo bellíssim estel de la pau en temps del Emperador Constantí; y al poder de la oració 's déu que las nombrosas tropas de Atila, al peu mateix dels murs de Roma, de sopte 's retiessen esglayadas devant de la imponent figura del gran pontífice Lleó.

Y' ls Pelagis, los Arrios, los Nestoris, los Entiques y tots los demás heretjes han sigut ab gran valor vensuts per los éscrits sapientíssims y decissions admirables dels Sants Pares, ja solts, ja reunits en concilis; pero ho han sigut mès y mès per la eficácia indestructible de multiplicadas oracions.

¿Y quína altra cosa sino la oració en lo sigle XVI va sumergir en los mars de Lepanto al colossal poder de Mahoma? En totas las lluytas que la Iglesia Católica ha sostingut contra tota mena d' enemichs tant variats y poderosos, la ora-

ció ha sigut lo *sant y senya* que ha donat á sos fills; y ab aquesta arma formidable ha destruit los plans diabólichs dels seus enemichs; y als jorns tristos de vents desencadenats y desfetas borrascas han seguit temps jolius de falaguera benhauransa. ¡Ah! es que la oració tot ho alcanza; es que la oració es la daurada clau que obra las portas de la Misericordia infinita; es que la oració té una forsa moral, que val mès, infinitament mès que tots los poders materials.

La oració que sempre ha enderrocant los mès potents enemichs de la Iglesia Católica, guanyantli llores hermosíssims que may se marcirán, també esbocinará 'l despótic imperi de la heretjia actual, lo lliberalisme, per mès que siga sostingut per totas las potestats terrenas é infernals. Y es tant indispensable en nostres temps calamitosos la santa oració, que fora d' ella no tenim altre medi pera esfonsar l' imperi de la impietat, que disfrassada ab lo mantell d' una falsa llibertat, d' un fingit progrés y d' una sarcástica civilisació, vol destruir la verdadera llibertat, lo llegítim progrés, la veritable civilisació. Tots los medis materials están en poder de nostres enemichs; ab tot, nosaltres tenim una arma moral que may ningú 'ns podrá pendrer. Aquesta arma es la oració, oració que sempre ha demanat de nosaltres la Santa Iglesia, pero d' un modo especialíssim are, que per ministeri de sòn representant, nostre estimat Papa Lleó XIII, 'ns ha obert de bat á bat las portas de sos tresors y gracias celestials, concedintnos un pleníssim jubileu, pera que ab nostras contínuas y multiplicadas oracions y penitencias alcansem un remey eficás en totas las gravíssimas calamitats que omplen de tristura y amargor lo cor de tot bon católich, calamitats que tant sòls terminarán quan Nostra bona Mare la Santa Iglesia tinga aquella llibertat, influéncia é independéncia que necessita pera regir la humanitat; quan lo representant de J. C., que, per sa dignitat elevadíssima no déu estar may baix la presió de cap govern, sia reintegrat plenament en lo domini de sòn poder temporal, que li ha donat la Providencia pera que sèns cap mena d' obstacle puga exercir la sua missió envers tots los pobles y nacions.

Armemos, donchs, ab l' escut invencible de la santa oració 'ls qui per la gracia de Deu conservem encare en nostres cors las católicas creencias, unint sempre á nostras oracions l' esperit de penitencia, la reforma de nostras costums, lo més estricte cumpliment dels preceptes del Altí-

ssim y una sumissió absoluta é incondicional á totas las disposicions del Sèu Vicari y representant en la terra. Orácul infal·lible de la veritat, Mestre de las celestials ensenyansas. Custodi del Arca preciosíssima en la que 's guarda sencer lo depòsit de la Santa Fe.

Y la oració, que sempre ha obtingut la victòria pera la Iglesia també la obtindrà en nostres temps, venent á la heretjia actual que intenta apoderarse de totas las intel·ligencias, y alcançantnos la verdadera pau, la verdadera llibertat y la verdadera civilizació.

J. R. Pbre.

Lo primer peregrí cristiá.

Á món estimat amich

EN JAUME FIGUERAS Y TORRENT

EN SOS DIAS.

I.

Una historia vull contar;
(com ella no n' hi ha d' altres)
de com Sant Jaume vingué
dins nostra terra d' Espanya.
Bethsaida, noble ciutat,
joyosa bé pots estarne,
dins tu nasqué 'l Zebedéu,
de tu sortí nostre Pare.
De regar ab sòn suor
lo sol de la sèva pàtria
no 'n té prou l' Apóstol sant
y se 'n vá á terras estranyas.
Porta la fe dins sòn pit,
mès la fe sola no estava:
flameja ensemps caritat
dins sòn cor; y 'l posa en marxa.

—Peregrí, 'l bon peregrí,
¿hont anéu en est viatge?
¿portéu al Emperador
las taulas de la Lley santa?
¿Anéu envers l' Orient
pera tornar als Reys Magos
la mirra, l' or y l' encens
qu' ells portáren al Estable?—

—Debades, fideles amichs,
voléu saber hont vaig are,
vaig ahont me porta Déu,

vaig á terras molt llunyanas.
Vaig ahont lo Sol se pon
pera fern'hi sorti' un altre,
que surtí sèns pondrer's may,
puix eixa fóu sa paraula.
Restéu aquí, mos amichs,
que jo no tardaré gayre.—
Tant bon punt ne diu aixó
que 'l vaixell ja 's presentava.
Ja se 'n va lo sant Varó
tot corrent cap á la platja;
mès sos deixebles aymats
no 'l deixavan córrer massa,
puix tenian pó' que ab eli
no 'ls faltés també sa ánima.
—¿Cóm ho farà: los anyells
si se 'n vá sa bona mare?
¿cóm viurán los que nodrireu
ab lo suor de la cara?
—Ab Déu siau, fillets meus,
que una altra terra 'm demana,
puix la sang del bon Jesús
per tots rajá ab abundancia.
Aquí no hus quedéu pàs sòls
que no marxan pas encara
en Pere, Joan y demés
regits per la Reyna d' Angels.

II.

—Peregrí, 'l bon peregrí
¿hont anéu en est viatge
portant á la ma una creu,
una creu; ..signe d' infamia?
Fá poch temps que 'l Galiléu
en ella sa vida dava
per revoltós, malfactor,
per home lo més canalla.
¿Seréu tai volta d' aquells
que poch després anotava
lo Consell del Sanhedrin
per contradir sa paraula?
—Si só, respongué lo Sant
ab veu que al company deixava
tot sorprés y esporuguit;
¿tan n' era de respectable!
Llavors sant Jaume gloriós
declara de sòn romiatje
lo motiu á aquell jubéu
que de Cristo Déu malparla.
Li dia ab grandíssim zel,
ab lo cor encés en flamas,
quan gran era lo tresor
d' aquella Creu insultada.

Li parla com ver amich,
 y s' agenolla á sas plantas,
 pregant al Cel que á sòn cor
 un ratg de llum hi devalle.
 ¡Baldament que 'l mal juhéu
 de sa rancúnia passada
 volgués deixar los recorts
 pera escoltar á qui l' ayma!
 Mès la sang de lo ver Deu
 que caygué en la seva cara
 (segons ell ho havia dit),
 no l' havia pas rentada.
 Lo mal succés del hebréu
 inflama 'l cor del bon Jaume,
 y desitja arrivá á port
 pera comensar la tasca.
 Ja costeya l' Occident
 la nau mes gran y prehuada,
 que se rumbeja ab orgull
 al bell mitj d' un mar de plata.
 Ja miran los ulls del Sant
 la rica terra d' Italia,
 y ell alsa al Cel tot seguit,
 sòn pensament y esperansa.
 Pregant pels pobres pagans
 passa la restant jornada,
 y oferint á Dèu son cor
 per fi arriba á nostra casa.

III.

Quan dintre d' Espanya 's véu
 ¡si 'n fá d' esforsos en Flavia
 pera la Créu aixecar
 damunt de l' ara romana!
 Miracles á cada pas
 fertilisan sa sembrada
 y enarbola 'l sant Penó
 ab triunfo en la Gal-lacia.
 Deu premia 'ls seus afanys,
 y ho vol fer la Verge Mare;
 per aixó sòn campament
 prop l' Ebro lo Sant ja planta.
 Quant á sa vora estigué
 li sortí la Verge santa,
 y una estatua li doná
 sobre columna de marbre.
 Lo sant Apóstol la pren
 y besa derramant llágrimas;
 qu' es gran l' amor que hi ha encés
 en sòn cor la Verge aymada.
 A centenars los fidels
 dins poch temps ja s' hi contavan,
 que volent servir la Verge

li edifican una Casa.
 Y Vos, sant Jaume ditxós,
 que per la fé 'ns fóreu pare,
 deixáreu al marxar d' aquí
 centellas de vostra flama.
 Per só 'l temple del Pilar
 es lo centro de la Espanya;
 per só lo vostre Cos sant
 es de nostra gloria l' áncora.
 Avuy jo vos vull pregar
 y hus prego del fons de l' ánima,
 qu' admetéu ab cor placent
 los prechs de ma noble pátria.

Joaquim Gou y Solá, Père.

SANTIFICACIÓ DEL DIUMENGE.—Llegírem poch
 dias enrera en un setmanari popular que «mentres
 «á Fransa se vol fins tráurer lo sant diumenge, en
 «los Estats-Units, la legislatura de Wisconsin
 «*decreta la nul-litat* de las firmas posadas en dit
 «dia, de manera que una sola firma posada en
 «diumenge, quita al acte tot valor legal, si l' al-
 «tra part ho vol.»

¡Quánt convenient fora semblant lley en nos-
 tra terra!

Constantment se observa no sóls en los diu-
 menges, sinó en tots los dias de festa, inclosos los
 més solemnes, que 's firman contractes, particu-
 larment si 'ls otorgants són gent del camp, ab lo
 cómodo pretest de no pérdrer feyna. Aixó y la fre-
 quent infracció del tercer precepte del decálech
 que en certas clases es cosa corrent, fá que 'l sant
 diumenge pert sa hermosa fesomia y la veneració
 que mereix lo primer dia de la setmana dedicat
 especialment á Déu y á sòn culto. Per altra part
 es sabut que 'l treball del diumenge no enriqueix:
 pero no 'ls basta.

En tot lo temps ha de sér lo Senyor preferit á
 totas las cosas, pero mólt més en lo diumenge,
Dies Dominica en que obrá las majors marave-
 llas.

Si en Inglaterra 's distingeix dels demás dias,
 imitemla en aqueix punt...y no 'ns en penedirem.

Axis com no 's necessitan grans arguments pe-
 ra demostrar que 'ls rádios no componen lo cír-
 col, tampoch fan falta llibres ni llarchs párrafos
 pera persuadir al més tonto de que *El Diario de
 Barcelona* es un periódich de mala casta, y que
 per més que fassa gala de católich, molt sospitós
 ha d' ésser son catolicisme, puix en moltas oca-
 sions s' ha posat decididament al costat dels re-

volucionaris apreciant fets ab un criteri ben oposat per cert al de la Iglesia, al de sos Pastors y al de la premsa verament católica.

No fá molts dias nos venia á dir que 'l Pontificat gosa avuy de tota la llibertat y protecció de que 's pot disfrutar, gracias á la tolerancia del govern italiá, mentres nos está dient lo mateix Sumo Pontífice que 's véu trabat enterament y privat d' aquella independència. de que tan necessita pèl govern de la Iglesia. Afirma 'l mateix periódich que 'ls católics de Roma són responsables del crim que s' acaba de cométrer, crim que ha arrancat valentas protestas de totas las parts del mon.

Nostre estimat colega barceloní *El Correo Catalan* ha donat ab eix motiu y en pocas ratllas al *Diario* una justa y ben merescuda llissó, que no dubtem aprofitarán los pochos católics que pugan estar ilusionats encare respecte las bonas intencions del antich *Diari de 'n Brusi*.

Com anunciavam en nostre número anterior, lo dilluns prop-passat, festa de S. Jaume, Patró y protector d' Espanya, se celebrá á Vich una altre manifestació proteccionista. A causa de no sér prou espayós lo local primerament designat, se celebrá la manifestació en dos locals distints; lo Teatro y la Sala-escola de S. Domingo. Abdós locals estiguéren sumament concorreguts, gracias al entusiasme que, com á bons espanyols, animava als habitants d' aquella comarca, y gracias també á que la companyia del ferro-carril de S. Joan de las Abadesas concedí una rebaixa als passatjers dels pobles d' aquell contorn.

En la sessió celebrada al teatro ocupava la presidencia D. Francesch J. Calderó. Després de la Memoria llegida per lo secretari, Sr. Aladia, lo Sr. President pronunciá un discurs en lo que probá la gran necessitat de protecció que té nostra pátria; y digué ab molta rahó que si la Inglaterra avuy pot ó déu ésser libre-cambista, ho déu á la constant protecció de més de tres segles.

Los Srs. Font, Jara, Bancells y Estasen rebatéren alguns dels arguments dels llibre-cambistas, assenyaláren alguns medis pera evitar la imposició del llibre-cambi, defeusáren al obrer espanyol de la calumniosa imputació que alguns llibre-cambistas li fan quan diuhen que no es tant intel·ligent com l' estranger, y demostráren la gran necessitat que tenim de la unió en nn assumpto de tanta transcendencia, porque si las diversas forsas que necessitan pretecció, se dividissen, com desitjan los llibre-cambistas, cap d' ellas seria prou poderosa pera vencer la oposició d' aquesta escola anti-patriótica. Resumí 'ls discursos lo Sr. Baró.

La sessió celebrada en la sala-escola de S. Domingo fón presidida por D. Mariano Fábregas, lo qual, després de la Memoria del secretari, Sr. Bigué, pronunciá un discurs explicant l' objecte de la manifestació y la necessitat de protecció que tenen totas las classes socials. Seguidament féren ús de la paraula 'ls Srs. Masferrer, Villar y Planas, resumint los discursos lo mentat Sr. Jara.

En las duas sessions se acordá fer present al govern la necessitat d' abolir la base 5.ª del arancel de 1869, de no celebrar ab Inglaterra tratats de comers que sian perjudicials á la agricultura ó á la industria, y de aprobar un arancel, que donguia protecció á tots los diversos rams del treball nacional.

Molt celebrem que s' hagia portat á terme aquesta manifestació, que diu molt á favor de la Junta organitzadora y també de la comarca, que ab una animació digne d' ésser imitada ha sabut mostrar que encare 'l poble espanyol té vida, y aixis com en altre temps ab tant entusiasme defensava pam á pam llurs propietats contra la invasió d' un enemich poderosíssim, ab no menos coratge defensa avuy sos interossos d' un altre enemich com aquell poderós, y molt més terrible puix se presenta encubert ab la capa de la més desinteressada amistat. Animinse totas las poblacions importants d' Espanya y seguint l' exemple de Barcelona, Manresa, Girona, Olot y Vich desenmascarin l' enemich y ab unió y constancia demanin al Govern aquesta protecció avuy tant necessaria, porque si per desgracia á pesar de tots nostres esforços nostre Espanya cau en los abims, á que intentan conduhirla certas teorías antipatrióticas, no se 'ns puguia tildar d' apatichs y cobarts en la defensa de la santa causa de la Pátria.

CARTA DE BARCELONA.

Desagravis.—Bona nova.—La companyia del ferro-carril.

Ahir nostra ciutat doná una altre proba del sèu afecte al Pontificat y féu una protesta del sèu catolicisme. Nostre Il·lm. Prelat, que tan zelós se mostra en totas sas obras, al saber lo sacrilech insult y salvatge atentat de que fóren objecte las venerandas reliquias del Papa Pio IX, enviá al Vaticano un enérgich y respetuós telegrama protestant en nom de sos diocessans contra un tant abominable acte, que hauria de fer

venir los colors á la cara de tots los revolucionaris, si d' avergonyirse fossen capassos. Després remeté també pèl correu una mès extensa protesta, y publicá una pastoral plena de santa unció, com totas las sevas, ab la que 'ns convidava pera que ahir assistíssem á una comunió general y després al solemne ofici de *Requiem*, pera desagraviar á Deu dels insults que se li han inferit en lo cadáver de Pio IX, y al mateix temps pera sufragi dels pobres espanyols assassinats á Oran, poch defensats per lo govern francés y no gayre ben satisfets per are, potser per la poca enteresa del espanyol. Y, al dir la veritat, Barcelona no s' ha mantingut sorda á la veu de son Prelat puix que una molt nombrosa concurrencia ha assistit á tots dos actes, veyentsi representadas totas las classes socials. Nostre zelós Prelat després d' una entussiasta plática, pronunciada ab aquella entonació que tant lo distingueix, y assistit de dos capitulars ha distribuit la sagrada comunió á alguns milers de fiels que ab gran fervor desagraviavan la divina justicia, tant gravement insultada en la mateixa Ciutat, que de justicia li correspon. L' ofici, en lo que S. Il·lma. ha celebrat de pontifical, fóu molt concurregut. La «Academia de la Joventut Católica», «Associació de Católichs» y moltas altres corporacions han prés part en aquesta funció que ensemps ha sigut acte de desagravis y pública protesta de nostre subjecció al Pontificat. Algunas d' aquestas corporacions havian ja protestat particularment, enviant telégramas ó exposicions al Vaticano, aixis com també ho havia fet l' excel·lent diari católich, *El Correo Catalan*, únich que en aquesta ciutat defensa 'ls interessos de la Iglesia. Los demás diaris, desde l' hipócrita *Diario de Barcelona* fins al mès descarat demagogo, han aprofitat aquesta qüestió pera atacar al Pontificat, á la Iglesia, als Prelats y á tots los sentiments católichs, y mès desde 'ls escrúpols que ha causat á certs periódichs de Madrit la enérgica y ben pensada pastoral del Sr. Cardenal Moreno, 'l qual ab lo sòl fet de *atrevirse* á declarar, que la Santa Sede necessita 'l poder temporal, que li fóu usurpat, y que 'ls católichs hem de procurar retornarli, ha excitat la bilis de tots los revolu-

ris, que encare que entre ells no 's puguian véuer, sempre s' uneixen pera atacar á la Santa Iglesia. La protesta que en lo número passat publicava LA VETLLADA ha agradat molt á tots los vers católichs d' aquesta ciutat, puix ab ella han demostrat vostés que 'ls fills de Gerió, 'l poble que á principis d' aquest sigle lluytava ab gran valor en defensa de sòn Deu, serva encare 'ls mateixos sentiments, y si altre volta perillesen los interessos de la religió y de la pátria, altre volta faria generosa oferena de la vida de sos fills pera defensarlos.

Y deixant aquestas noticias, que mès extensament podran sos lectors llegir en los diaris d' aquesta ciutat y de Madrit, parlem are d' altres novas, de sí mès falagueras. Está ja difinitivament concedida la gracia que ab tant greus frisansas esperavan los verdaders catalans. Fins are Nostra Reyna Moreneta era ja de fet Patrona de Catalunya; pero dintre poch temps ho será oficialment. Pera donarli aytal títol y elevar la iglesia de sòn Monastir á la categoria de basilica se presentavan algunas dificultats; pero totas las ha superadas nostre estimat Pontífice Lleó XIII, que tantas probas nos ha donat de sòn afecte y estimació á la terra catalana. Sempre mès hem d' estar agrahits á la seva munificencia, y desd' are pera sempre ha d' anar enllassada ab los recorts de Montserrat la memoria de Lleó XIII.

La companyia del ferrocarril de Tarragona á Barcelona y Fransa ha donat una disposició, que que ha sigut molt mal rebuda pèl comers de nostra ciutat, aixis com també ho será pèl de Girona y sens dupte pèl de totas las poblacions.

Nada menos que pera admetrer qualsevol encrech, sia grós ó petit, lo remitent á mès de la declaració escrita que fins are portava, en la que feya constar los objectes que envia, tindrà la obligació de presentarse acompanyat d' alguna autoritat local, ó si no es posible, de dos personas conegudas, las quals firmaran també la declaració. Ja véu, Sr. Director, que aquesta disposició es poch menos que irrealisable. Yo 'm crech que 's haura de modificar.

M.

Barcelona 29 de Juliol de 1881.

Crónica General.

—Lo Sr. President de la *Associació literaria* d'aquesta ciutat ha tingut à bè regalarnos un exemplar del volum, que conté las composicions llegidas en la vetllada literaria que celebrá la mentada Associació en honor de Calderon de la Barca.

Homenatge es lo titol de la poesia que en la mateixa vetllada llegí sòn autor D. Pere de Palol, secretari de la propia Associació 'l qual ha tingut la amabilitat d' enviarnosla per separat.

Los Srs. Vicens Piera y Salvador Torroella també 'ns han tramés la seva obreta, *El Santuario de San Sabastian*, que guanyá l' accessit al premi concedit per lo Sr. Bisbe d' aquesta Diócesis en lo certámen de l' any passat.

A tots donem las grácias més expressivas per sa fina atenció.

—Lo *Centro Artístico de Olot* ha publicat y 'ns ha enviat lo programa pera la exposició de bellas arts que celebrará enguany. La exposició s' obrirá 'l dia 1 de Setembre, y durará 15 dias. Serán admesas totas las obras de dibuix, pintura, escultura y arquitectura fins al dia 25 d' Agost, pagant los gastos del transport llurs expositors. La Comissió Directiva 's reserva 'l dret de rebujar aquellas obras, qual assumto sia immoral ó de mal gust.

—Ha cridat la atenció dels artistas barcelonins, una notable obra d' escultura, retrato d' un conegut escriptor catalá, deguda al talent del inspirat escultor tortosí, D. Agustí Querol, qui ha rebut moltas enhorabonas per l' acert y justesa del modelat, y per la acertada agrupació de robas que 's nota en la obra d' art esmentada.

—Los vehins del carrer de Pedret celebráren ab gran solemnitat la festa de sòn gloriós patró l' Apóstol S. Jaume. Lo diumenge, vigilia de la festivitát, s' il·luminá 'l carrer y 's cremá un bonich y ben combinat castell de fochs artificials, arreglats tots per lo Sr. Ramon Riu, dependent de la fàbrica *L' Aurora*, qui, á pesar de dedicarse tan solament per afició al art pirotécnic, treballa ab una perfecció y enginy dignes de tot elogi.

L' endemá 's celebráren missas en la capella del Pilar, y á las 8 un solemne ofici. A la tarde estiguéren molt animadas las sardanas, aixis com també lo dia següent á la nit, posant fí á la festa la elevació de dos globos aereostátichs.

Nosaltres que som tan amants de las senzi-

llas y típicas festas populars, felicitem als encarregats d' organisar las del vehinat de Pedret pèl bon acert que han tingut en la celebració de las d' enguany.

—Com podrán véurer nostres lectors en la secció corresponent, demá en la iglesia de S. Martí se celebrará solemnement la festa del insigne espanyol S. Ignaci de Loyola, fundador de la ínclita y veneranda Companyia de Jesús, que en tots los temps ha tingut la gloria d' ésser lo blanch principal, al que s' han dirigit los atachs de la revolució, en las persecucions de que ha sigut objecte la Iglesia Católica.

Butlletí religiós

QUARANTA HORAS.—Demá comensarán en la iglesia de Ntra. Sra. del Cárme. Las horas d' exposició serán: al matí de 8 á 12 y á la tarde de 5 $\frac{1}{2}$ á 8 $\frac{1}{2}$. Los demás dias: al matí, de 8 á 11 $\frac{1}{2}$ y á la tarde de 6 $\frac{1}{4}$ á 8 $\frac{1}{4}$.

—Demá en la Iglesia de S. Martí se celebrará la festa de S. Ignaci de Loyola. Al matí hi haurá missas cada mitja hora de las 5 á las 10, en qual hora 's cantarà un solemne ofici. Á la tarde á las 5 y $\frac{1}{2}$ comensará la funció ab exposició de S. D. M., se cantarà 'l Sant Trisagi, després del qual paedificará l'ltre. Sr. Canonge Magistral. La funció terminarà ab la benedicció y reserva del S. S. Sagrament.

Al matí y á la tarde després de la funció 's cantarà la *marcha de S. Ignaci*.

Mercat de Girona del 30 de Juliol de 1881.

BLAT blancal de la Selva de 19 á 20 pessetas quarta.—Blat fort d' Ampurdá de 15 á 17.—Mestall de 13 á 14.—Ségol de 11 á 12.—Ordi, de 8 á 9.—Cibada de 8 á 8'50.—Bessas de 11 á 12.—Blatdemoro, de 11 á 12.—Mill de 13 á 13'50.—Fajol de 11 á 11'50.—Fabas de 12 á 13.—Llegums de 11 á 12'50.—Fasols de 18 á 19.—Ciu-rons de 22 á 40.—Panís de 16 á 17'50.

VINS. AMPURDÁ. *Culera, Llansá, Espolla, Rabós, Garriguella y Vilajuiga*: negre de 44 á 56 pessetas carga. Garnatxas de 70 á 80; Rancis de 75 á 80. AMPURDÁ BAIX; *Viladesens, Camallera, Vilahur, Gahusas Garrigós y Vilopriu*; Negres de 34 á 46 pessetas carga; Garnatxas de 58 á 66; Rancis de 64 á 72.

OLI: á 9 pessetas mallal.

FARINA: 1.ª classe de 17'50 á 20 pessetas quintá 2.ª classe de 14 á 17 3.ª classe de 9 á 14.

OUS de 28 á 30 quartos dotzena.

BESTIAR: *Bous* de 1'50 á 1'75 pessetas carnicera *Xay*: del país á 2'50:

Los preus exposats son tots lliures de drets de portas.